

Afgørelser – Reg. nr.: 01198.00

Fredningen vedrører: Gratelund

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

02-03-1949

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET>

FREDEDE AREALER

Kommune: Broager

Ejerlav: Dynt

Matr.nr.: 78

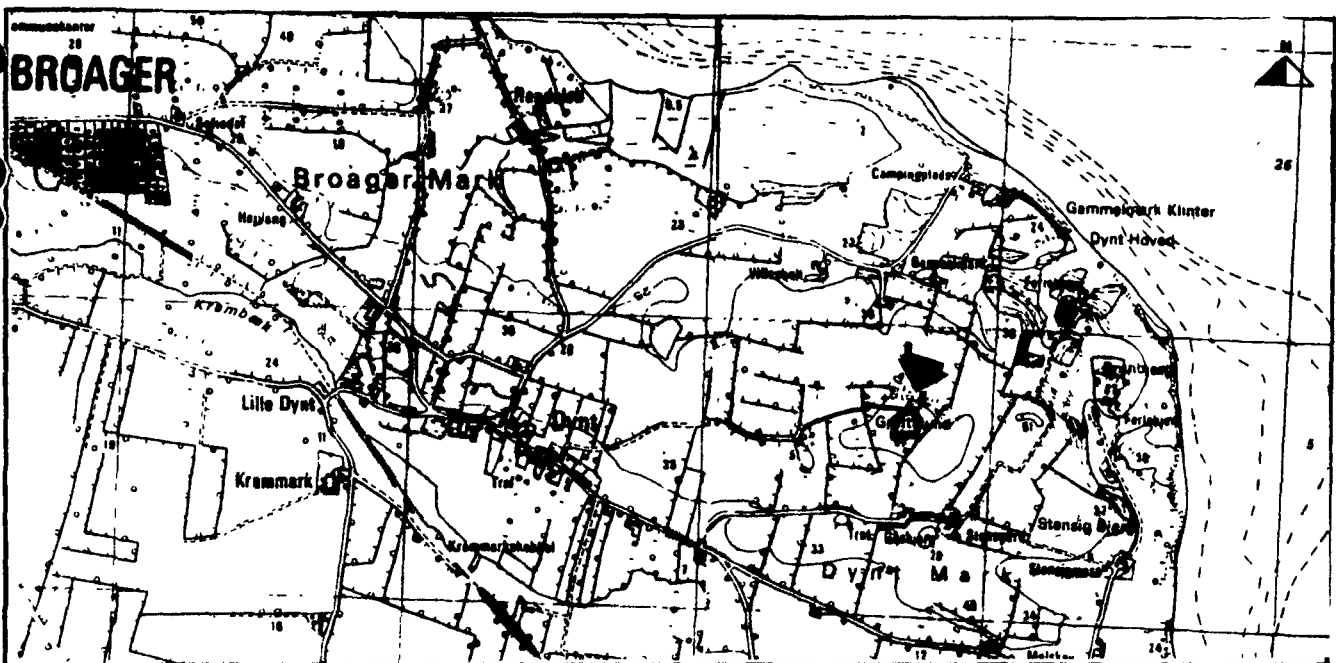
Lokalitet: "Gratelund" udsigtspunkt

J.nr.: 8-70-51-1-507-1/80

F.N. j.nr.:

O.F.N.j.nr.:

F.P.U.j.nr.:

Reproduceret af Sønderjyllands Amtsråd med tilladelse (A400/76) af Geodætisk Institut.

Kort nr.: 1211 I SØ

Skala: 1:25.000

Bekendtgjort:

Sagsrejser: Broagerlands turist- og strandforening

Fredningsnævnets kendelsesdato: 2.3.1949

Kort udarbejdet dato: 27.11.1980

Overfredn.nævnets kendelsesdato:

Kort revideret dato:

Arealstørrelse: ca. 136 m²

Ejerforhold: Privat

Interessezone: I (landområde af største interesse)

Påtaleret: Fredningsnævnet

Formål: Give almenheden adgang til Broagerlands højeste punkt (ca. 57 m højt).

Diverse:

Indhold:

Der åbnes adgang for gående til det pågældende areal. Der udlægges en 1½ m bred adgangssti.

Broager turistforening sørger for indhegning og for en forhøjning.

UDSKRIFT
AF
PROTOKOLLEN FOR FREDNINGENAVNET
FOR
SØNDERBERG AMT RÅDSKREDS

Ar 1948 den 5. oktober begav formanden for fredningsnavnet for Sønderberg amterådskræds, dommer A. Blåhr, Sønderberg, sig til udsigtspunktet "Gratelund" i Brøager sogn.

Der foretoges :   Sag angående fredning af
brøagerlandets højeste punkt "GRATELUND",
beliggende paa den gårdejer Mathias Hansen,
Dyntmark, tilhørende ejendommen indført i
tingbogen for dynt bind I, blad 3, art. nr.
78 og   af dynt ejerlav, Brøager
sogn.

Nævnet bestod af formanden dommer A. Blåhr, amterepresen-
tanten gårdejer Hans Christiansen, Holballe, og sognerepresen-
tanten førstelærer J.C. Brock, Skolde.

Ejeren, gårdejer Mathias Hansen, Stensgård", var mødt.
For Brøager turistforening mødte dr. med. Dirksen, Brøager.
For Brøager sogneråd mødte formanden Chr. Nicclainen.
De mødte besigtigede højdepunktet "Gratelund"^{ca. 57 mtr.} ~~høje~~ hverfra
der er en ypperlig udsigt mod Sønderberg, Dybbøl, Vessingbund,
Brøager ^{over} og hele Brøagerland.

Der fremlagdes :

skrivelse af 18/9 1948 fra Brøager sogne turistforening.

- do - af 28/9 1948 fra sønderjydske hypoteklåneseond.

Formanden bemærkede, at der var indvarslet sætligge priori-
tetshavere ved anbefalet brev.

Nævnet var enig i, at der burde åbnes almenheden adgang
til et areal ca. 120 m² beliggende nær (en streg til sø) for
den geodætisk institut tilhørende sten på "Gratelund" fra tjørne-
busken, der er sæmärke, og på græsarealet vest herfor.

II.

Efter forhandling med ejeren opnåedes forlig om, at den denne tilkommende erstatning, herunder for en adgangsti, ca. 1½ x 200 mtr. sættes til kr. 300.00, der udredes med halvdelen af statskassen og halvdelen af amterådskassen.

Dr.med. Dirksen erklærede på turistforeningens vegne, at denne formentlig ville sørge for, at der bliver ^{dannet} et lille plateau paa udsigtpunktet enten i form af en jerdhøj eller cement eller træskæppe.

Segnerådseformand Nicolaisen erklærede, at ville anbefale Broager sogneråd, at kommunen yder ejeren et beløb på kr.100.

De mødte frafaldt kald og varsel til sagen videre behandling.

Sagen udsat.

Mødet hævet.

A. B l ø h r . C. Nicolaisen. - Mathias Hansen,
fmd. Dr. Dirksen - J. Christensen Brock.

J. J. Bek.
sokr.

År 1949 den 2. marts afholdt naturfredningsmødet for Sønderborg amterådskreds møde på "Gratelund" på Broagerland.

Mødet bestod af formanden, Dommer A. Bløhr, Sønderborg, amterådsmedlem, gårdejer Hans Christiansen, Holballe og førstelærer Brock, Skelde.

Der foretoges : - samme sag -

Før mødet mødte :

1. ejeren, grdr. Mathias Hansen, Stenegård,
2. amtlandinspektør Gregersen, Sønderborg,
3. Broager turistforening ved dr.med. Dirksen og købmand John Petersen, Broager,

Der fremlagdes :

- C. tingbogsattest,
- D. kort,
- E. skrivelse af 14/12 1948 fra Broager sogneråd, der erklærede at ville yde et tilskud på kr.100 til fredningens gennemførelse.

Dr. Dirksen bemærkede, at han havde talt med landmand Hans Nielsen, over hvis jord vejen til "Gratelund går, og denne havde erklæret sig indforstået med, at det er en gammel offentlig vej (som han har opkøbt), således at han ikke kan forhindre færdsel af denne.

De mødte var enige om at udvide fredningen med ca. 2 x 8 mtr - 16 m² i vestlig retning, således at udsigtsbøjen bliver på ca. 8 x 17 mtr. - ca. 136 m².

Der var derhos enighed om, at det står ejeren af arealet frit for, om han vil have adgangstien liggende helt ude ved skranten (så nærdligt) som muligt) eller langs hegnet altså ca. 8 mtr. fra skranten.

Mathias Hansen forled nu mødet.

Sagen optoges og der afsagdes sålydende

k e n d e l s e :

På foranledning af Broagerlandets turist- og strandforening er der rejst spørgsmål om at åbne adgang for almenheden til Broagers højeste punkt "Gratelund" ca. 57 mtr. højt, beliggende på den landmand Mathias Hansen tilhørende landbrugsejendom indført i tingbogen for Dynt bind I, blad 3, art.nr. 4 og nr. 78 af Dynt ejerlav og art.nr. 91 af Skolde ejerlav, alle af Broager sogn.

Ifl. oplysning fra amtlandinspektørkontoret i Sønderborg er højdepunktet beliggende på Dynt kortblad 3, parabel nr. 137/33 og 138/33.

Da der fra højdepunktet er en vid og storåbnet udsigt, både mod Sønderborg, Dybbøl, Vammingbund og Broager samt hele Broagerland, og da det findes at være af betydning for almenheden, at adgangen åbnes for denne, gives der i medfør af naturfredningslovens § 1 adgang for almenhed til et areal ca. 136 m² beliggende nord (en streg til vest) for den geoteknisk institut tilhørende sten på "Gratelund", fra tjørnebussen

der er sømærke og på græsarealet vest herfor. Der udlægges en 1 1/2 mtr. bred adgangsti i retning søt/vest langs med bakken og derefter langs med hegnet i retning nord/syd hen til den på artikelkortet afsatte nærmeste offentlige nu tildele oplysede vej vest for udsigtspunktet. Ejeren af arealet har ret til at flytte stien helt ud til skrenten eller 8 mtr. ind til hegnet. Der henvises isvrigt til et af amtlandsinspektøren i Sønderberg udfærdiget kort.

I erstatning tillægges der efter overenskomst ejeren kr. 300.00, der udrødes med halvdelen af statskassen og halvdelen af Sønderberg amtsrådets fond. Erstatningen udbetales Sønderjydsk hypoteklåneseffekt som pantkøber.

Fersåvidt ejeren måtte ønske det, betaler Brøgger turistforening ejeren erstatning kr. 32.00 for de sidste 16 m², hvorhos foreningen sørger for arealets indhegning og for en forhøjning på ca. 12 m².

Brøgger kommune har derhos forpligtet sig til at betale kr. 100.00 til ejeren i tilskud til fredningen.

Påtaleberettiget er naturfredningsnævnet for Sønderberg amtsrådskreds.

Sønderberg, den 2. marts 1949.

A. Blahr.
formand.

H. Christiansen.
Holballe.

J. C. Brock.
Skelde.

Sagen sluttet.

Kødet hævet.

A. Blahr.
fm.

J. Christensen Brock.
H. Christiansen.

J. J. Bek.
sekr.

Ir 1949 den 2. april kl. 16.30 indfandt formanden sig sammen med sognerådsformand Nicolaisen, Brøgger, på "Gratund" for at tage forholdene i øjsyn.

Det viste sig, at forholdene var bragt i overensstemmelse

med den af naturfredningsnævnet under 2.marts 1949 aftagne kendelse, som er tinglyst under 23/3 1949 på ejendommen indført i tingbogen for Dynt bind I, blad 3, art.nr. 78 af Dynt ejerlav, Brøager sogn.

Efter aftale med sognerådsformanden vil der nu være at udstede bekendtgørelse om, at der er åbnet adgang for almindeligheden til "Gratelund", Brøager sogn.

A. Bløhr.

V. Landsgaard Rasmussen.
fg. sekretær.

År 1949 den 2. maj fremlagdes i :

- samme sag -

skrivelse af 9/4 1949 fra sønderjysk Hypoteklånesevend,

Isøder.

udskrift af kendelsen, tinglyst den 23/3 1949.

hvorved lånefonden fremsætter krav om udbetaling af den gård-ejer Mathias Hansen, Dynt, ifl. kendelse af 2/3 1949 tilfaldende erstatning stor kr. 300,00.

Sagen sluttet for i udskrift at fremsendes til statsministeriet.

A. Bløhr.

År 1949 den 20. maj bemærkede formanden, dommer A. Bløhr, vedr.

- samme sag -

at bekendtgørelse om fredning af udsigtspunktet "Gratelund" har været indrykket :

den 18/5 1949 i dagbladet "Sønderjyden", Sønderborg.

den 18/5 1949 i dagbladet "Dybbøl-Posten", ibd.,

den 19/5 1949 i dagbladet "Jyske tidende", ibd., og

den 20/5 1949 i statstidende.

A. B l ø h r .

UDSKRIFTENS RIGTIGHED BEKRÆFTES :

, den 20. maj 1949.

A. Bløhr.